

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

-

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

-

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa asettamansa työryhmän raportista koskien ehdotusta taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi.

Tavoitteena on uudistaa taiteen perusopetusta koskeva lainsäädäntö ja valtionrahoitusjärjestelmä siten, että taiteen perusopetuksen eri taiteenalojen saavutettavuus parantuu ja toiminnan laatu vahvistuu. Toteutuessaan lakiuudistus koskee kaikkia maamme yhdeksän eri taidemuodon oppilaitoksia. Taidemuodoista ainoastaan musiikin valtionosuusrahoitusta leikataan. Ehdotuksessa todetaan, että musiikin valtionosuusrahoituksen arvioidaan vähenevän uudistuksen alkuvaiheessa enintään kaksi prosenttia ja muiden taiteenalojen valtionosuusrahoituksen kasvavan 7–33 prosenttia.

Rahoituksen leikkaamisen sijaan musiikkioppilaitosten resursseja tulee vahvistaa, erityisesti kasvukeskuksissa.

Suomen Sinfoniaorkesterit ry kiinnittää huomiota siihen, että ehdotuksessa liittyen lain tarkoitukseen on poistettu lasten ja nuorten ensisijaisuus. Pidämme tärkeänä, että lapset ja nuoret säilyvät edelleen taiteen perusopetuksen pääkohderyhmänä.

Taiteen perusopetusta ehdotetaan esityksen mukaan opetettavan jatkossa kahden oppimäärän sijaan yhden, 50 opintopisteen laajuisen oppimäärän mukaan. Huolestumme on, että näin perusosaamistasoa tulisi laskeneeksi ja samalla osaamistavoitteet madaltuisivat. Tämä tulisi vaikuttamaan pitkällä aikavälillä koko suomalaisen musiikin yleiseen osaamistasoon. Musiikin ekosysteemi toimii kokonaisuutena – orkesterit tarvitsevat koulutusjärjestelmän, joka synnyttää muusikoita, säveltäjiä ja pedagogista osaamista.

Ehdotuksen mukaan valtionosuuslaskenta perustuisi tulevaisuudessa toteutuneiden opetustuntimäärien lisäksi opetukseen osallistuvien oppilaiden määrään sekä oppimäärän suorittaneiden oppilaiden määrään. Musiikinopetus on luonteensa vuoksi pitkälti yksilöopetusta. Toteutuessaan ehdotus siirtäisi todennäköisesti rahoitusta musiikin yksilöopetuksesta nopeammin suoritettaville ryhmäopinnoille.

Suomen Sinfoniaorkesterit ry toteaa, että valtionosuuslaskennan vertailutiedon tulisi perustua saman taiteenalan suorituksiin. Ei koko taiteen perusopetuksen lukuihin, kuten ehdotuksessa esitetään.

Musiikkiopistot tuovat saavutettavuutta ja kulttuuria lasten ja nuorten arkeen ja lakimuutoksen yksi keskeinen tavoite onkin lisätä saatavuutta. Opetushallitus on julkaissut vuonna 2020 selvityksen taiteen perusopetuksen piiriin hakeutuvien oppilaiden määristä. Selvityksen mukaan taiteen perusopetuspaikka jäi saamatta 5 143 hakijalta, joista 3 151 halusi opiskella musiikkia. Selvityksen mukaan suurin saatavuusongelma on musiikissa. Musiikinopiskelijoiksi haluavien määrä on ollut 61 % kaikista ilman opiskelupaikkaa jääneistä. Työryhmän esityksessä ei kiinnitetä tähän huomiota.

Suomi tunnetaan korkeatasoisesta musiikkikoulutuksestaan ja orkestereistaan. Musiikkialan oppilaitokset ovat suomalaisen musiikkielämän, ammattikoulutuksen ja orkesterien kivijalka. Musiikki on osa suomalaista identiteettiä. Musiikkiopistot ja orkesterit vaalivat perinnettä, joka on vahvistanut kansallista yhtenäisyyttä ja luonut ylpeydenaiheita myös kansainvälisesti. Taiteen perusopetuksen lakiuudistus on keskeinen paitsi koko maamme musiikkikoulutukselle, myös suomalaisen musiikki-ihmeen ekosysteemin tulevaisuudelle.

Lehtonen Iiris
Suomen Sinfoniaorkesterit ry